

Budget 2024-2027

Investeringsoversigt

- Basianlæg
- Struktur og kapacitetsudvikling
- Stategisk udvikling

TØNDER
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

	Side
Samlet Investeringsoversigt	3
Økonomiudvalget	5
Teknik- og Miljøudvalget	17
Socialudvalget	35
Sundhedsudvalget	38
Kultur- og Fritidsudvalget	40
Børn- og Skoleudvalget	48
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget	52

Investeringsoversigt 2024-2027 - Efter drøftelse i fagudvalgene i juni måned og ØK 23/8-23

	Overslagsår 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
I mio. kr.				
Økonomiudvalget				
Basisanlæg	6,550	6,550	6,550	6,550
Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	0,950	0,950	0,950	0,950
It investeringer og netforbindelse skoler	4,000	4,000	4,000	4,000
Planlægningsopgaver	1,500	1,500	1,500	1,500
Opgradering af busstoppesteder	0,100	0,100	0,100	0,100
Struktur og kapacitetsudvikling		1,140		
Ventilationsanlæg på Jobcentret		1,140		
Strategisk udvikling	5,912	23,020	43,020	37,520
Erhvervsudvikling	0,400	0,400	0,400	0,400
Zeppelin Tønder	2,120	2,120	2,120	2,120
Masterplan Tønderhallerne	3,392	5,500	5,500	10,000
Tilskud til etablering af et museum for Hans J. Wegners Møbelkunst				
Tønninggaard - Dannet af Havet		5,000		
Ny strukturpulje		10,000	35,000	25,000
Økonomiudvalget i alt	12,462	30,710	49,570	44,070
Teknik og Miljøudvalget				
Basisanlæg	21,350	21,350	21,350	21,350
Trafiksikkerhedspulje	3,000			
Cykelstipuljen	5,400			
Gaderenoveringspulje	2,000			
Renovering af broer	2,000			
Kloakrenovering følgearbejder	3,750			
Asfaltering af grusveje	0,200			
Sideudvidelse og vigepladser	1,000			
Pulje Miljø og Natur	1,000			
Revision af vandløbsregulativer	1,500			
Energioptimering	1,500			
Struktur og kapacitetsudvikling	25,325	13,200	0,000	0,000
Havnebyvej i kurven ved Langdalsvej	1,569			
Vejbelægning og venstresvingsbane Østre Havnebyvej	1,570			
Mølletofte, hævning af stibroer	1,046			
Renovering af fredede broer	16,900	13,200		
Digeforstærkning	4,240			
Strategisk udvikling	2,500	2,500	0,000	0,000
Etablering af el-ladestander	0,000			
Ejendomsservice/FM	2,500	2,500		
Teknik og Miljøudvalget i alt	49,175	37,050	21,350	21,350
Socialudvalget				
Struktur og kapacitetsudvikling	2,000	2,000	2,000	2,000
Renoveringsplan Handicap Løgumgård/øvrige inst.	1,000	1,000	1,000	1,000
Renoveringspulje til værksteder §103/104	1,000	1,000	1,000	1,000
Socialudvalget i alt	2,000	2,000	2,000	2,000
Sundhedsudvalget				
Basisanlæg	0,500	0,500	0,500	0,500
Udskiftning maskinel i P & O samt Sundhed	0,500			
Sundhedsudvalget i alt	0,500	0,500	0,500	0,500
Kultur- og Fritidsudvalget				
Basisanlæg	4,700	4,700	4,700	4,700
Halrenoveringspulje	3,000			
Tekniske installationer svømmehaller	1,000			
Museum Sønderjylland	0,700			
Struktur og kapacitetsudvikling	0,000	3,557	0,000	0,000
Udskiftning af græstæppe på kunstbanen i Løgumkloster		3,557		
Strategisk udvikling	12,303	5,000	1,406	0,000
Bachmanns Vandmølle			1,406	
Kunstmuseum Tønder (Realitetsfordeling fra 2021-2024)	2,303			
Museum Sønderjylland - helhedsplan	10,000	5,000		
Kultur og Fritidsudvalget i alt	17,003	13,257	6,106	4,700

	Overlagsår 2024	Overlagsår 2025	Overlagsår 2026	Overlagsår 2027
I mio. kr.				
Arbejdsmarkedsudvalget				
Ingen anlægsforslag	0,000	0,000	0,000	0,000
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Børn- og Skoleudvalget				
Basisanlæg	0,400	0,400	0,400	0,400
Legepladser pulje til renovering	0,400	0,400	0,400	0,400
Struktur og kapacitetsudvikling	11,470	6,600	0,000	0,000
Renoveringspulje Skoler og Ungdomsskolen	8,370	3,500		
Renoveringspulje Dagtilbud	3,100	3,100		
Børn- og Skoleudvalget i alt	11,870	7,000	0,400	0,400
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget				
Basisanlæg	6,500	6,500	6,500	6,500
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp	2,000	2,000	2,000	2,000
Landsbypulje til understøttelse af LUP	0,500	0,500	0,500	0,500
Landsbyfornyelse 2023-2026	4,000	4,000	4,000	4,000
Strategisk udvikling	20,005	20,493	10,393	1,000
Byudviklingsplaner	1,000	0,800	0,300	0,000
Udviklingsplan Toftlund	15,900	16,600	7,000	0,000
Udviklingsplan Rømø	1,012	1,000	1,000	1,000
Tønder Byfornyelsespulje 2023-2026	2,093	2,093	2,093	0
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i alt	26,505	26,993	16,893	7,500
Basisanlæg i alt	40,000	40,000	40,000	40,000
Struktur og kapacitetsudvikling i alt	38,795	26,497	2,000	2,000
Strategisk udvikling i alt	40,720	51,013	54,819	38,520
ANLÆG I ALT	119,515	117,510	96,819	80,520
Jordforsyning				
Køb af jord 5,0 mio. kr. - salg af byggegrunde -5,0 mio. kr.	0,000	0,000	0,000	0,000
	119,515	117,510	96,819	80,520

Investeringsoversigt 2024-2027	2024	2025	2026	2027	Gnst. pr. år
Basisanlæg	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Struktur og kapacitetsudvikling	38,795	26,497	2,000	2,000	17,323
Strategisk udvikling	40,720	51,013	54,819	38,520	46,268
Anlæg i alt	119,515	117,510	96,819	80,520	103,591
Revideret anlægsramme, jf. vejledende sigtepunkt	108,903	105,161	105,449	105,000	106,128
Frigjorte midler	-10,612	-12,349	8,630	24,480	2,537

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Økonomiudvalget		Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
Nr.	Type	Forslag				
Basisanlæg ramme			6,550	6,550	6,550	6,550
Basisanlæg			6,550	6,575	6,575	6,575
1	Basisanlæg	Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	0,950	0,975	0,975	0,975
2	Basisanlæg	It investeringer og netforbindelse skoler	4,000	4,000	4,000	4,000
3	Basisanlæg	Planlægningsopgaver	1,500	1,500	1,500	1,500
4	Basisanlæg	Opgradering af busstoppesteder	0,100	0,100	0,100	0,100
Struktur og kapacitetsudvikling			0,000	1,140	0,000	0,000
5	Struktur og kapacitetsudvikling	Ventilationsanlæg på Jobcentret		0,000	1,140	0,000
Strategisk udvikling			5,912	23,020	43,020	37,520
6	Strategisk udvikling	Erhvervsudvikling		0,400	0,400	0,400
7	Strategisk udvikling	Zeppelin Tønder		2,120	2,120	2,120
8	Strategisk udvikling	Masterplan Tønderhallerne		3,392	5,500	5,500
9	Strategisk udvikling	Tønninggaard - Dannet af Havet		0,000	5,000	0,000
10	Strategisk udvikling	Tilskud til etablering af et museum for Hans J. Wegners Møbelkunst		0,000	0,000	0,000
11	Strategisk udvikling	Ny strukturpulje		0,000	10,000	35,000
I alt			12,487	30,735	49,595	44,095

Økonomiudvalget

Område: Beredskab

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til beredskabsområdet, som konkretiseres af beredskabskommissionen for Brand & Redning Sønderjylland.

Der er indgået en kommunal samarbejdsaftale mellem de tre kommuner Tønder, Aabenraa og Haderslev.

Af budgetforslag 2024-2027 er Tønder Kommunes anlægsbidrag 0,975 mio. kr.

Vejledende basisbudget: 0,950 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,975	0,975	0,975	0,975
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,975	0,975	0,975	0,975
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: IT

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

It investeringer og netforbindelse skoler

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til IT investeringer og netforbindelse på skoler fordelt på følgende to rammer:

Løbende IT investeringer, herunder

- Servere/storage backup
- Licensudskiftninger
- Hardware udskiftning
- Netværk/Firewall
- Telefoni

Udskiftning af netforbindelser.

Vejledende basisbudget: 4,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	4,000	4,000	4,000	4,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	4,000	4,000	4,000	4,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Planlægning

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Planlægningsopgaver

Beskrivelse:

Hovedparten af de fysiske planlægningsopgaver gennemføres som anlægsprojekter under Økonomiudvalget. Det konkrete arbejde udføres af Ejendom og Plan & Drift i Teknik og Miljø forvaltningen.

Alt arbejde med udarbejdelse af lokalplaner, kommuneplantillæg, miljøvurderinger forudsættes udarbejdet af eksterne konsulenter, og Tønder Kommunes opgaver er således hovedsageligt styring, kvalitetssikring og politisk fremstilling.

For normale lokalplansager forventes et internt ressourceforbrug på 1 stilling pr. måned pr. sag. Hvis Tønder Kommune finansierer lokalplanen forventes en konsulentudgift på 100.000 kr. pr. sag. En større sag svarer til 3 normale sager.

Ved de eksternt finansierede normale eller større lokalplansager, forventes en kommunal følgeudgift på i alt 200.000 kr til udarbejdelse af supplerende undersøgelser og planændringer, som ikke kan kræves finansieret eksternt.

Udover midler på anlægsbudgettet afholdes udgifter til driftsopgaver og herunder juridisk bistand som driftudgifter i regi af Ejendom, Plan & Drift.

Det forventes at behovet for planlægningsarbejder i Tønder Kommune øges over de kommende år indenfor særligt vedvarende energi og den grønne omstilling.

Vejledende basisbudget: 1,5 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,500	1,500	1,500	1,500
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,500	1,500	1,500	1,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Befordring

Ansvarlig fagchef: Thomas Dam

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Opgradering af busstoppesteder

Beskrivelse:

Køreplanerne for den kollektive trafik er ændret gennem de seneste år, men mange steder er stoppestederne og busterminalerne ikke indrettet til ændringerne. Stoppesteder er mange steder ikke tidssvarende og er forsømte.

Investeringen skal afhjælpe mangler, forbedre kundeoplevelsen for passagerer til den kollektive trafik, og forbedre servicen for de mange elever og uddannelsessøgende som bruger busserne hver dag.

Investeringen i opgradering af busstoppesteder prioriteres således:

1. Anlæg af nye stoppesteder til forbedring af trafikbetjeningen.
2. Renovering af busstationer i center- og lokalbyer.
3. Opgradering af busholdepladser i landsbyer.
4. Opgradering af busstoppesteder i by- og landområder.

Vejledende basisbudget: 0,100 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,100	0,100	0,100	0,100
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,100	0,100	0,100	0,100
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Administrationbygning

Ansvarlig fagchef: Thomas Dam

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Ventilationsanlæg på Jobcentret

Beskrivelse:

På Jobcenteret på Jomfrustien 2 i Tønder, er der udfordringer med det nuværende ventilationsanlæg. Det har medført, at der på 2. sal i bygningen i særligt sommermånederne - er en ekstraordinær varm og stillestående luft, som skaber store gener for medarbejdere og de borgere, der deltager i møder på Jobcenteret. Medarbejderne oplever ubehag, som hovedpine, træthed, og har svært ved at koncentrere sig pga. varmen. Der er også borgere, der udtaler ubehag, når de er til møde i de varme sommer måneder. Der er ca. 25 medarbejdere, som har arbejdsplads på 2. sal, og der holdes ca. 40 møder pr. dag på 2. sal med borgere.

Jobcentret ønsker at forbedre arbejdsforholdene på 2. sal, og der ansøges derfor om anlægsmidler til etablering af et nyt ventilationsanlæg med køl. Team Ejendomme har udarbejdet nedenstående forslag, der kan løse udfordringer på 2. sal.

Der etableres et nyt ventilationsanlæg, hvor Jobcentrets 2. sal får et separat ventilationsanlæg med køl samt samlet styring på varmeanlæg og ventilation, så de 2 enheder kommunikerer sammen. For at der er plads nok, inddrages toilet og rengøringsrum til ventilations- og teknikrum. Kanalføring føres som overvejende synlige rør, gennem omfattede kontorer og mødelokaler. Der anvendes nyeste metoder for at mindske træk fra ventilationen, i form af poseløsninger monteret i loftet. I gangareal anvendes poseløsning, monteret på wire under ovenlysvinduer.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter		1,140		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	1,140	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Erhverv

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Erhvervsudvikling

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til kommunal medfinansiering af nye udviklingsinitiativer og øvrige erhvervsudviklingsprojekter.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,400	0,400	0,400	0,400
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,400	0,400	0,400	0,400
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				
K & B vurderet (J/N)				
	CO2-udledning:			
	Forøget (sæt x)			
	Neutral (sæt x)			
	Reduktion (sæt x)			

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Keld I. Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Zeppelin Tønder

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2020 fremgår det om Zeppelin Tønder:

"Forligskredsen er enig om, at prioritere projektet og dets stedbundne kvaliteter. Det vurderes at projektet kan være afgørende for at tiltrække endnu flere gæster til kommunen, og der er enighed om at afsætte en yderligere anlægsramme på 2 mio. kr. årligt til understøttelse af det forberedende arbejde."

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	2,120	2,120	2,120	2,120
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,120	2,120	2,120	2,120
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Keld I. Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Masterplan Tønderhallerne

Beskrivelse:

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. august 2019 Masterplanen for Tønderhallerne. Det var en væsentlig forudsætning for godkendelsen, at der ved udmøntning af planen skulle arbejdes intenst med ekstern finansiering.

I forbindelse med godkendelse af planen blev der tilknyttet en programleder og nedsat en styregruppe med repræsentanter fra direktionen, projektleder samt 2 repræsentanter fra Tønderhallerne og 1 repræsentant fra fodbold.

KB frigav d. 30. april 2020 afsat rådighedsbeløb på investeringsoversigten 2020 på 1,5 mio. kr. fordelt således :
0,75 mio. kr. til etablering af aktiviteter (etape 1 af "NYT UDERUM- MULTIPLADS") samt
0,75 mio. kr. til infrastruktur omkring projektet.

Masterplan Tønderhallerne - budget 2021-2024:

* Erhvervsområde nedbrydning + reetablering	1,0 mio. kr.
* Klubhus for Alle 3,25 + 3,25	6,5 mio. kr.
* Stier og belægninger med belysning	3,9 mio. kr.
* Ny "ude" bygning med WC & Bad	2,8 mio. kr.
* Krydstorv, med Caféområde	22,0 mio. kr.
* Ny hal	46,0 mio. kr.
* Multiplads - leg og aktivitet, etape 2	2,0 mio. kr.
* Svømme- og fitnessområde	6,0 mio. kr.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 25. maj 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter.

Det betyder at 3,0 mio. kr. afsat på anlægsrammen i 2022 forskydes og er indarbejdet i overslagsår 2026.

Status på afsatte rådighedsbeløb til projektet

2021	7,000 mio. kr.
2022	4,052 mio. kr.
2022	-3,000 mio. kr. udskudt anlæg
2023	0,000 kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	3,392	5,500	5,500	10,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,392	5,500	5,500	10,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Tønninggaard - Dannet af Havet

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2023 fremgår det:

"Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at man støtter op om planerne for Tønninggaard og vil se velvilligt på projektet med et tilskud på 5 mio. kr. samt en tilsvarende kommunegaranti, når den øvrige finansiering til projektet er på plads"

På den baggrund er der foreløbig reserveret 5 mio. kr. i 2025

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter		5,000		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	5,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				
K & B vurderet (J/N)				
	CO2-udledning:			
	Forøget (sæt x)			
	Neutral (sæt x)			
	Reduktion (sæt x)			

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Tilskud til etablering af et museum for Hans J. Wegners Møbelkunst

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2023 fremgår det:

"Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at man støtter op om planerne for Wegner Museet og vil se velvilligt på projektet. Det økonomiske driftstilskud er der ikke taget stilling til på nuværende tidspunkt, men der er en positiv indstilling til at stille en byggegrund med tilhørende p-plads til rådighed, når anlægssummen er finansieret"

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				
K & B vurderet (J/N)				
	CO2-udledning:			
	Forøget (sæt x)			
	Neutral (sæt x)			
	Reduktion (sæt x)			

Økonomiudvalget

Område: Strukturpulje

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Ny strukturpulje

Beskrivelse:

I det reviderede budgetforslag godkendt i ØK d. 23. august 2023, er der reserveret en Ny strukturpulje på:

2025:

10,0 mio. kr.

2026:

35,0 mio. kr.

2027:

25,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter		10,000	35,000	25,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	10,000	35,000	25,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				
K & B vurderet (J/N)				
	CO2-udledning:			

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Teknik- og Miljøudvalget		Vejl. fordeling baisanlæg	Budget 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
Nr.	Type	Forslag				
Baisanlæg ramme			21,350	21,350	21,350	21,350
Baisanlæg			21,350	21,350	21,350	21,350
1	Baisanlæg	Trafiksikkerhedspulje	3,000	0,000	0,000	0,000
2	Baisanlæg	Cykelstipuljen	5,400	0,000	0,000	0,000
3	Baisanlæg	Gaderenoveringspulje	2,000	0,000	0,000	0,000
4	Baisanlæg	Kloakrenovering følgearbejder (nye beløb i 2024-2026)	3,750	0,000	0,000	0,000
5	Baisanlæg	Renovering af broer	2,000	0,000	0,000	0,000
6	Baisanlæg	Asfaltering af grusveje	0,200	0,000	0,000	0,000
7	Baisanlæg	Sideudvidelse og vigepladser	1,000	0,000	0,000	0,000
8	Baisanlæg	Pulje Miljø og Natur	1,000	0,000	0,000	0,000
9	Baisanlæg	Revision af vandløbsregulativer	1,500	0,000	0,000	0,000
10	Baisanlæg	Energioptimering	1,500	0,000	0,000	0,000
Struktur og kapacitetsudvikling			25,579	13,200	0,000	0,000
11	Struktur og kapacitetsudvikling	Havnebyvej i kurven ved Langdalsvej		1,569	0,000	0,000
12	Struktur og kapacitetsudvikling	Vejomlægning og venstresvingsbane Østre Havnebyvej		1,570	0,000	0,000
13	Struktur og kapacitetsudvikling	Molletofte, hævnig af stibroer (nyt beløb i 2024)		1,300	0,000	0,000
14	Struktur og kapacitetsudvikling	Renovering af fredede broer (nye beløb i 2024 og 2025)		16,900	13,200	0,000
15	Struktur og kapacitetsudvikling	Digeforstærkning		4,240	0,000	0,000
Strategisk udvikling			2,500	2,500	0,000	0,000
16	Strategisk udvikling	Ejendomsservice/FM		2,500	2,500	0,000
Jordforsyning			0,000	0,000	0,000	0,000
17	Jordforsyning	Salg af jorder		0,000	0,000	0,000
I alt			49,429	37,050	21,350	21,350

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Trafiksikkerhedspulje

Beskrivelse:

Den årlige pulje til trafiksikkerhedsprojekter er en sammenlægning af tidligere mindre puljer til trafiksikkerhed, projekter fra trafikplaner i centerbyerne og til forbedringer af skoleveje.

I overslagsårene fra 2023 blev puljen udvidet med 0,5 mio kr. til gennemførelse af mindre projekter fra Trafikplanen for Rømø.

Forvaltningen modtager en del ønsker og projektforslag fra borgerne, lokalråd, skoler og senest også i forbindelse med udviklingsplaner i landområder, hvor der er ønsker til trafikale forbedringer og tryghedsskabende foranstaltninger.

Trafiksikkerhedsprojekter med baggrund i sortpletudpegning, f.eks. Korskrokrydset syd for Bedsted, og projekter fra den kommende Trafiksikkerhedsplan forelægges or Trafiksikkerhedsrådet sammen med projekt-forslag fra trafikplanerne, ønsker/projektforslag fra borgere, skoler og lokalforeninger til prioritering. Trafiksikkerhedsrådets anbefaling/prioritering af, hvilke projektforslag der bør tilgodeses via midler i trafiksikkerheds-puljen, forelægges Teknik og Miljøudvalget forud for Teknik og Miljøudvalget prioritering af midlerne.

For 2024 puljen søges der også ansøgt midler fra en statslig pulje afsat til mindre trafiksikkerhedsprojekter. Puljen er dog begrænset - men der vil blive søgt ind efter prioritering af TMU. I fald der opnås 40 %, skal Kommunen stille de resterende 60 % for realisering af puljen.

Vejledende basisbudget: 3,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Cykelstipuljen

Beskrivelse:

Pulje afsat til etablering af cykelstier.

Puljen har i de forgange år, finansieret dobbeltrettede cykelstier langs

Rangstrupvej

Adelvadvej

Branderupvej (delvis finansieret af statslige midler)

Aabenravej - (delvis finansieret af statslige midler)

TMU besluttede d. 16. august 2023, at der skal anlægges en dobbeltrettet cykelsti langs Høybergvej mellem Visby og Stationen.

Der kan søges statslige midler (40% tilskud) i 2024.

Årlig afledt drift skal medfinansiere en enhedspris for snerydning, vedligeholdelse af rabatter og fejning.

Vejledende basisbudget: 5,4 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,060	0,060	0,060	0,060

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Gaderenoveringspulje

Beskrivelse:

I såvel Tønder By, som i centerbyerne, er der behov for renovering af bygader, som er udover almindelig driftvedligeholdelse.

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der afsættes et årligt beløb til at udføre gaderenovering af et eller flere af projekterne på listen over gaderenoveringsprojekter.

I 2023 har gaderenoveringspuljen finansieret Kongevej, etape 5.

Kommende projekter er bl.a. renovering af Viddingsherredsgade i Tønder samt øvrige, som ikke er prioriterede og fremgår af prioriteringslisten.

Vejledende basisbudget: 2,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Kloakrenovering følgearbejder *(nye beløb i 2024-2026)*

Beskrivelse:

Projektet følger renovering af kloakledninger som udføres løbende af Tønder Forsyning A/S.

Ved kloakrenoveringer vil der ofte være et behov for fornyelse af rendestensbrønde og stikledninger samt reetablering af vej- og fortovsarealer i den grad, det går ud over den reetablering der påhviler ledningsejeren.

Tønder Forsyning A/S har i marts 2023 revideret deres byggeprogram for 2024.

På denne baggrund er der lavet vurdering af mængde af restasfalt samt behov for renovering af kantsten, fortov samt vejafvandning og denne vurdering er kapitaliseret.

For 2024 har forsyning anmeldt arbejde på:

Tønder:

Grønnevej

Toftlund:

Rolighedsvej

Nyvej

Langelinnie

Grønningen

HerrestedgadeØstervang

Ballum:

Østerende div veje

Vesterende div. veje

Tønder Kommunes udgift i forhold til ovenstående er beregnet til i alt 14,9 mio. kr. og fordeler sig således:

2024 4,700 mio kr.

2025 3,500 mio kr.

2026 6,700 mio kr.

Oprindeligt afsat på investeringsoversigten 2023-2026 (2023-niveau).

2023 4,040 mio. kr.

2024 11,700 mio kr.

2025 3,500 mio kr.

2026 6,700 mio kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Renovering af broer

Beskrivelse:

Pulje til renovering af broer eller andre øremærkede vedligeholdelsesarbejder.

Vejledende basisbudget: 2,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Asfaltering af grusveje

Beskrivelse:

Tønder Kommunes vejnet består bl.a. af mere end 300 km grusveje. Vej og Park modtager jævnligt henvendelser fra borgere med ønske om asfaltering af delstrækninger. Henvendelser går fortrinsvis på støvgener og fremkommelighed.

Der foreligger pr. april 2023 ønsker på 31 vejstrækninger, i alt ca. 16 km svarende til ca. 6,3 mio kr.

Pulje til politisk prioritering.

Vejledende basisbudget: 0,200 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Sideudvidelse og vigepladser

Beskrivelse:

Tønder Kommune har mange klasse 3 (fordelingsveje) og klasse 4 (mindre veje) asfaltveje i åbent land som har en kørebanebredde, der ikke lever op til stillede retningslinjer for kørebaner i åbent land. En stor del af disse asfaltveje i kommunen udgør vigtige forbindelser i infrastrukturen med passage af lastbiler, busser, landbrugskøretøjer mm.

Fælles udfordring for både fordelingsveje og mindre veje er den smalle kørebanebredde, som på kl. 3 (fordelingsveje) ligger på ca. 5-5,3 meter og kl. 4 (mindre veje) ligger på 3-4 meter, som bevirker at modkørende køretøjer ikke kan passere hinanden uden at køre på vejkanterne og rabatten (kantforstærkningen). Herved beskadiges vejkanterne og der er løbende behov for vedligeholdelse af kantforstærkningen.

Vej og Park modtager jævnligt henvendelse fra borgere der påtaler problemstillingen. Helt konkret ligger der ønsker om 6 projekter.:

- Hedebovej, Randerupvej, Hølleskovvej, Storde, Mandbjerg syd og Højsetvej.

Økonomi:

I alt ca. 19 km vej med et overslag på 15,5 mio. kr. ved sideudvidelser.

Der er i 2021 udført et forsøg på en vejstrækning Allerup Nord og Allerup Syd.

Der er ikke evalueret på dette.

Pulje til politisk prioritering.

Vejledende basisbudget: 1,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Pulje Miljø og Natur

Beskrivelse:

Puljen er samlet for at give mulighed for bedre at kunne anvende midlerne på tværs af de nedenfor nævnte områder, samt andre opgaver inderfor Naturområdet. Investeringer kan målrettes i de enkelte år og opsparing kan bedre elimineres.

Naturindsats

Kommunen skal gennemføre naturindsatser affødt af Naturplan 2016-21. Naturindsatserne vil blive gennemført i den 6-årige periode. Anlægsmidlerne skal anvendes til at igangsætte og styre gennemførelse af indsatserne. Forventes videreført i en ny 6-årig periode, fra 2022-27.

Vandløbsindsats

Kommunen skal gennemføre vandløbsindsatser affødt af Vandområdeplan 2016-21. Forventes videreført i en ny 6-årig periode, fra 2022-27.

Naturstier, - formidling og istandsættelse

Forslaget omfatter initiativer til forbedring af borgeres og turisters adgang til og formidling af bynær natur og naturen på Rømø samt andre bynære stier i forbindelse med arbejdet med udviklingsplaner for at skabe bedre rammer for det Gode Liv.

Vejledende basisbudget: 1,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Revision af vandløbsregulativer

Beskrivelse:

Med dette anlægsprojekt vil samtlige vandløbsregulativer blive revideret efter samme model, indhold, udseende og tilgængelighed, som i de gennemførte pilotprojekter 1 og 2. Revision vil kræve 3 årsværk om året over 10 år plus udgifter til afledte arbejdsopgaver på 255.000 kr. om året i 10 år. Samlet set er det en udgift på 1,855 mio. kr. om året i perioden 2023-2032 svarende til 18,550 mio. kr. i hele projektperioden.

Revision af kommunens vandløbsregulativer blev igangsat i pilotprojekt 1, som blev afsluttet i 2019. Der blev hermed fastlagt og politisk besluttet indhold, udseende og tilgængelighed af de nye regulativer og en arbejdsmodel for revision af de resterende ca. 750 regulativer.

I pilotprojekt 2 blev der i perioden 2019-2021 udarbejdet nye regulativer for de mest usammenhængende og ufuldstændige vandløbsregulativer for 100-150 km af de store og mellemstore vandløb i Tønder Kommune. Tønder Kommune har i alt ca. 1.400 km offentlige vandløb.

Opstart af anlægsprojektet er flyttet fra 2022 til 2023.

Beslutning på TMU, 16-08-2022, Pkt. 4:

Teknik- og Miljøudvalget giver anlægsprojektet prioritet 1 og reducerer puljen i 2023 med 0,500 mio. kr.

Vejledende basisbudget: 1,5 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Thomas Dam

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Energioptimering

Beskrivelse:

Investering i energibesparende foranstaltninger med en maksimal simpel tilbagebetalingstid på 12 år. Med udviklingen i energipriser vil det være nødvendigt med investering i energioptimeringer, hvis budgetterne ikke løbende skal stige.

Med en simpel tilbagebetalingstid på 12 år, er forrentningen af investeringerne ca. 8 %.

De opnåede besparelser ved investering i energioptimering anvendes til re-investering i energioptimering, således at de samlede besparelser fra 2022 til 2025 vil stå i en energipulje til re-investering, og herefter kan puljen blive selvkørende.

Energimidlerne kan kombineres med vedligeholdelsesmidler, så der kan findes bedre løsninger, med større besparelser, ved renovering af klimaskærmen, og derved på sigt få bedre energimærkninger for de kommunale bygninger i Tønder Kommune.

Energioptimeringer støtter op om FN's Verdensmål på flere områder.

Vejledende basisbudget: 1,5 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter				
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Havnebyvej i kurven ved Langdalsvej

Beskrivelse:

Trafiksikkerhedsforbedringer i kurven på Havnebyvej ved Langdalsvej.

Forvaltningen har modtaget flere henvendelser på utryghed for bløde trafikanter i området. Projektet skal planlægges i tæt samarbejde med de forretningsdrivende i området (købmand og bager).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,569			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,569	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

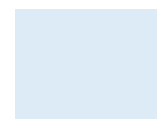

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Vejoplægning og venstresvingsbane Østre Havnebyvej

Beskrivelse:

I forbindelse med det forventede projekt på Hollænderstrædet i Havneby foreslås, at der etableres en direkte vejadgang til området fra Østre Havnevej. Af hensyn til trafikafviklingen til og fra færgen til Sild anlægges adgangen med en venstresvingsbane.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,570			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,570	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

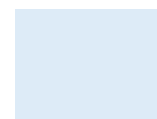

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Mølletofte, hævnning af stibroer (nyt beløb i 2024)

Beskrivelse:

Vej og Park har de seneste år modtaget henvendelser fra borgere samt Lokalerådet i Løgumkloster om problemer med de store vandmængder, som oversvømmer området og medfører begrænsninger for passage af stier og stibroer over vand-løb. Stisystemet forbinder flere boligområder med skoler, idræt, kollektiv trafik mm.

Vej og Park har i samråd med Lokalerådet gennemgået området og besigtiget forholdene og gennemført forskellige forundersøgelser, som har dannet grundlaget for udført skitseprojekt i 2021 med løsningsforslag.

Der er udarbejdet et skitseprojekt, der anviser det teknisk og økonomisk mest fordelagtige løsningsforslag til forbedring og sikring af passagen med hævnning af stier og broer ved dæmning med tværgående rørunderføringer.

Brodækket og sti ved begge stiforløb hæves ca. 0,4 – 0,5 meter med dæmning over længde på ca. 80-110 meter.

Eksisterende stibroer genanvendes ved at hæves op på nye brofundamenter. Stibroer fornyes med nyt gangdæk med indbygget skridsikring.

Økonomi:

Anlægsøkonomien for gennemførelsen af løsningsforslaget er estimeret til 1,300 mio. kr. inkl. udgifter til detailprojektering, udbud, fagtilsyn mm.

Beslutning på TMU, 16-08-2022, Pkt. 4:

Da anlægsprojektet hænger sammen med Mølledam projektet, og bliver drøftet på kommende budgetseminar den 7.-8. september 2022, peger Teknik- og Miljøudvalget på, at anlægsprojektet får prioritet 3 i 2023 og indarbejdes i stedet for med oprindeligt anlægsbudget i 2024.

Grundet pris og materiale stigninger er anlægsøkonomi revurderet fra kr. 1,046 mio kr til 1,300 mio kr.

4. april 2023 CKA

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,300			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,300	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Renovering af fredede broer *(nye beløb i 2024 og 2025)*

Beskrivelse:

To broer ved Møllehus og Lægan er ældre sammenlignelige nittede buebroer, som er bygget tilbage i tiden fra før Genforeningen. Begge stålbroer er fredet i dag med skrappe restriktioner på hvad der må og kan udføres af konstruktive ændringer i forbindelse med en nødvendig renovering og forstærkning.

Det seneste særeftersyn udført i efterår 2020 på begge broer viser, at stålbygningen under kørebanen er i kritisk omfang kraftigt angrebet af korrosion og vurderes at være kritisk for bygningsværkets integritet.

Pga. broernes nedslidte tilstand, især broen UF Sønderå (Møllehus), er det påkrævet, at begge broer skal renoveres indenfor den kommende årrække.

Tønder Kommune har de seneste 5 år udført flere forskellige særeftersyn og strategiplaner og opstillet renoveringsforslag, som løbende er drøftet og gennemgået med Slots-og Kulturstyrelsen (SLKS).

Idet begge broer er nedslidte, har omtrent identiske problemstillinger og vedligeholdelsesbehov, samme vægtbegrænsninger, identiske renoveringsprincipper samt er tætbeliggende på hinanden, vil det give mening at renovering af begge broer planlægges og projekteres samtidig, hvorefter de renoveres og forstærkes efter hinanden på 2 år.

Herved kan opnås en synergieffekt, hvor udgifter til hhv. rådgiver og udførende entreprenør relativt mindskes.

I økonomien er indeholdt en estimeret udgift til en interimsbro ved Lægan, således at spærretid for trafik kan reduceres under broarbejde, dette er kun muligt ved Lægan. Ved Møllehus er fundamenter ikke egnede. Der er sendt en forespørgsel til Ingeniørregimentet i Skive om lån af deres midlertidige bro.

Økonomi:

Oprindeligt afsat på investeringsoversigten 2022:

2023: 1,256 mio. kr.

2024: 2,616 mio. kr.

2025: 2,616 mio. kr.

Oprindeligt afsat på investeringsoversigten 2023:

2024: 9,700 mio. kr.

2025: 11,000 mio. kr.

Økonomi er revurderet i forhold til markedet.

2024: Møllehus 12,5 mio kr., 16,9 mio kr. såfremt interimsbro vælges og 12,7 mio kr. såfremt der vælges midlertidig bro for gående/cyklende.

2025: Lægan 10,7 mio kr., 13,2 mio kr. såfremt der også vælges midlertidig bro i bygge fase.

Rettet 4. april 2023 CKA - 17. maj opjusteret til interim løsning, som vurderes mest sandsynlig.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	16,900	13,200		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	16,900	13,200	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

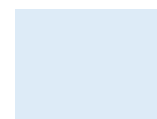

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Digeforstærkning

Beskrivelse:

Havdigerne i Tønder Kommune er de private digelags ejendom og ansvar. Med baggrund i historikken og den sikkerhed det samtidig er for hele regionen, har der igennem tidligere været en fordelingsnøgle frem til Strukturreformen i 2007, hvor der skete fordeling af udgifterne mellem myndigheder og digelaget. Dette da renoveringsarbejder og forstærkningsarbejder for at sikre en fortsat beskyttelse er betydelige omkostninger de enkelte digelag ikke kan løfte alene.

Frem til strukturreformen var fordelingen således, at den respektive kommune betalte 1/6 af udgifterne og Digelaget 10 % af denne omkostning. De resterende 2/6 blev finansieret af Amterne og 3/6 af staten.

For nuværende er der ikke aftalt en fordelingsnøgle med Staten, hvorfor det er et spørgsmål fra sag til sag, men med udgangspunkt i tidligere fordeling foreslås der afsat midler til kommende projekter svarende til maksimalt 1/6 af udgifterne.

Økonomi:

Kommunalbestyrelsen frigav den 31. marts 2022 et anlægstilskud på 583.750 kr. til forstærkning af Nordre Fløjdige / Kirkeby Dige. Det svarer til 1/6 del af den samlede udgift på 3,503 mio. kr.

Kommunen har herudover 3 projektforslag liggende fra digelag;

Dige / Projekt:	Forventet anlægsudgift i alt:
Juvre Dige - Forlandsforstærkning	0,950 mio. kr. ekskl. moms
Juvre Dige - Forstærkning	33,400 mio. kr. ekskl. moms
Ballum – Astrup dige – Forstærkning	45,000 mio. kr. ekskl. moms

Hertil kommer der dels udgifter til forundersøgelser samt administrationsudgifter mm. på 10 %, således at den samlede anlægssum er ca. 90 mio. kr. i alt.

1/6 del for Tønder Kommune udgør i perioden 2022-2024 15,000 mio. kr. ekskl. moms.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2024	2025	2026	2027
Udgifter	4,240			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	4,240	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Thomas Dam

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Ejendomsservice/FM

Beskrivelse:

Der arbejdes løbende mod en bedre og mere rationel udnyttelse af kommunale ejendomme, og dermed også fokus på salg eller nedrivning af overskydende bygninger og arealer.

Der blev oprindeligt afsat en samlet anlægspulje på 9,0 mio. kr. fordelt med 3,0 mio. kr. for hvert budgetår i perioden 2020-2022.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 25. maj 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter.

Det betyder at 5,0 mio. kr. afsat på anlægsrammen i 2022 forskydes og er indarbejdet i overslagsår 2024 og 2025 med 2,5 mio. kr. i hvert af årene.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	2,500	2,500		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,500	2,500	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik- og Miljøudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Thomas Dam

ANLÆG

Budget 2024-2027

Jordforsyning

Salg af jorder

Beskrivelse:

Pulje afsat til Jordforsyningens anlægsområde.

Puljen forventes netto at balancere ved at afholdte udgifter tilsvarende finansieres af indtægter for salg af jord og grunde.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	5,000	5,000	5,000	5,000
Indtægter	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Socialudvalget		Budget	Overslagsår	Overslagsår	Overslagsår
Nr.	Type	2024	2025	2026	2027
	Forslag				
	Struktur og kapacitetsudvikling	2,000	2,000	2,000	2,000
1	Struktur og kapacitetsudvikling Renoveringsplan Handicap Løgumgård/øvrige inst.	1,000	1,000	1,000	1,000
2	Struktur og kapacitetsudvikling Renoveringspulje til værksteder § 103/104	1,000	1,000	1,000	1,000
I alt		2,000	2,000	2,000	2,000

Socialudvalget

Område: Voksen/Social

Ansvarlig fagchef: Sven Rode

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Renoveringsplan Handicap Løgumgård/øvrige inst.**Beskrivelse:**

Langsigtet renoveringsplan for Handicap Løgumgård. Renoveringsplanen indeholder forskellige arbejder, herunder nedrivning af bygninger, opdatering af veje, nye gulve og diverse vedligeholdelsesarbejder både indvendigt og udvendigt.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,000	1,000	1,000	1,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,000	1,000	1,000	1,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

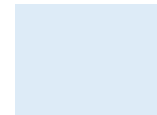

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Socialudvalget

Område: Voksen/Social

Ansvarlig fagchef: Sven Rode

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Renoveringspulje til værksteder § 103/104**Beskrivelse:**

Renoveringspulje til at imødegå løbende behov for mindre renoveringer på de beskyttede værksteder i Tønder, Løgumkloster og Toftlund.

De beskyttede værksteder er kendetegnet ved hele tiden at skulle indrette sig efter den aktuelle borgergruppe, med ændringer i aktiviteter, produktioner, indretninger mv.

Værkstederne er i øvrigt kendetegnet ved, at rammer og omgivelser ofte har behov for en istandsættelse grundet et dagligt hård slid.

Tønder Kommune er salgskommune af pladser på de beskyttede værksteder, også til en række andre kommuner i landet. Det er således vigtigt, at rammer og omgivelser fremstår velholdte og med gode muligheder for at indrette tilbuddet præcist til den pågældende borger.

På den baggrund søges om reservering af et fast årligt anlægsbeløb som kan benyttes på de beskyttede værksteder.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,000	1,000	1,000	1,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,000	1,000	1,000	1,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

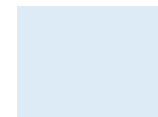
K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Sundhedsudvalget		Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
Nr.	Type Forslag					
	Basisanlæg ramme	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
	Basisanlæg	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
1	Basisanlæg Udskiftning maskinel fælleskøkken	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
I alt			0,500	0,500	0,500	0,500

Sundhedsudvalget

Område: Pleje og Omsorg

Ansvarlig fagchef: Torben Lindbæk-Larsen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Udskiftning maskinel fælleskøkken

Beskrivelse:

Pulje til udskiftning af maskinel i fælleskøkkenet.

Området har større maskinel der løbende skal udskiftes.
Der ønskes afsat en pulje til formålet.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,500	0,500	0,500	0,500
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,500	0,500	0,500	0,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Kultur- og Fritidsudvalget		Vejl. fordeling	Budget	Overslagsår	Overslagsår	Overslagsår
Nr.	Type	basisanlæg	2024	2025	2026	2027
Basisanlæg ramme		4,700	4,700	4,700	4,700	4,700
Basisanlæg		4,700	4,700	4,700	4,700	4,700
1	Basisanlæg	Halrenoveringspulje	3,000	3,000	3,000	3,000
2	Basisanlæg	Tekniske installationer svømmehaller	1,000	1,000	1,000	1,000
3	Basisanlæg	Museum Sønderjylland	0,700	0,700	0,700	0,700
Struktur og kapacitetsudvikling			0,000	3,556	0,000	0,000
4	Struktur og kapacitetsudvikling	Udskiftning af græstøppe på kunstbanen i Løgumkloster		0,000	3,556	0,000
Strategisk udvikling			12,302	5,000	1,405	0,000
5	Strategisk udvikling	Bachmanns Vandmølle		0,000	0,000	1,405
6	Strategisk udvikling	Kunstmuseum Tønder (realitetsfordeling fra 2021 til 2024)		2,302	0,000	0,000
7	Strategisk udvikling	Museum Sønderjylland - Helhedsplan		10,000	5,000	0,000
I alt			17,002	13,256	6,105	4,700

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Halreoveringspulje

Beskrivelse:

Pulje til ekstraordinær vedligeholdelse og reovering af idrætshaller.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 25. maj 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter.

Det betyder at anlægspuljen reduceres med -1,0 mio. kr. i 2023 og er indarbejdet i budget 2023.

Vejledende basisbudget: 3,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	3,000	3,000	3,000	3,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,000	3,000	3,000	3,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Tekniske installationer svømmehaller

Beskrivelse:

Pulje til tekniske installationer og vedligeholdelse for de tre svømmehaller i hhv. Arrild, Skærbæk og Tønder.

Vejledende basisbudget: 1,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,000	1,000	1,000	1,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,000	1,000	1,000	1,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Museer

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Museum Sønderjylland

Beskrivelse:

Udover driftstilskuddet til Museum Sønderjylland yder de fire sønderjyske kommuner tilskud til museets anlægsudgifter.

Udgangspunktet er det kommunale anlægstilskud for 2019, som pris- og lønfremskrives med KL's fremskrivningsprocenter.

Udgiften fordeles mellem kommunerne efter folketal opgjort i tredje kvartal før tilskudsåret.

I 2023 er der afsat netto 0,724 mio. kr., heraf er der fratrukket tilskudsmoms.

Vejledende basisbudget: 0,700 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,700	0,700	0,700	0,700
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,700	0,700	0,700	0,700
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N) CO₂-udledning:Forøget (sæt x) Neutral (sæt x) Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Udskiftning af græstæppe på kunstbanen i Løgumkloster

Beskrivelse:

Der er foretaget en visuel vurdering af banens tilstand, af banens overflade samt græstæppet er løftet i de fire banehjørner for at se tilstand på shockpad underlaget.

Den eksterne fagperson konkluderer:

"Sammenfattende vurderes kunstgræsbane set som en klubbane på middel/lavere niveau, at være i god stand efter dens alder og brug og i en bedre stand end tilsvarende baner man ser i samme alder. Vurderet som kunstgræsbane til udlejning og/eller bane til spil på et højere niveau bør kunstgræstæppet udskiftes indenfor 1-2 år. Shockpad/e-layer kan med evt. lidt efterreparationer genanvendes. En ny kunstgræsbelægnings kvalitet højnes i forhold til mange andre baner ved, at banen er forsynet med e-layer."

Siden banen blev anlagt i 2011 er kravene til de miljømæssige foranstaltninger blevet skærpet, herunder krav til at undgå svind af granulat. Svind opstår bl.a. når evt. sne skubbes ud af banen og når spillerne forlader banen. Det betyder, at der vil skulle etableres sluser for spillere og maskiner der skal ind og ud af banen, og granulatsikring hele vejen rundt om banen.

Vej og Park har udarbejdet et overslag på udskiftning af græstæppe, samt etablering af miljømæssige foranstaltninger.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter		3,556		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	3,556	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Kulturaktiviteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Bachmanns Vandmølle

Beskrivelse:

I forbindelse med budgetforliget 2022 blev der afsat 1,386 mio. kr. (2023-priser) til renovering af Bachmanns Vandmølle.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter			1,405	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	1,405	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Museer

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Kunstmuseum Tønder (realitetsfordeling fra 2021 til 2024)

Beskrivelse:

Museum Sønderjylland har et ønske om at etablere en tilbygning til kunstmuseet i Tønder. Projektbeskrivelse og fondssøgning er planlagt til påbegyndelse i efteråret 2018.

I henhold til gældende økonomiaftale, kan museet søge om ekstraordinært tilskud til afløftning af fondsmoms og tilskud til selve anlægget.

På fagudvalgsmødet i juni 2021 har udvalget besluttet at rykke anlægsforslaget yderligere fra 2022 til 2024, idet man først forventer det gennemført der.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	2,302			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,302	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Museer

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Museum Sønderjylland - Helhedsplan

Beskrivelse:

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	10,000	5,000		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	10,000	5,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Børn- og Skoleudvalget		Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
Nr.	Type	Forslag				
Basisanlæg ramme			0,400	0,400	0,400	0,400
Basisanlæg			0,400	0,400	0,400	0,400
1	Basisanlæg	Legepladser pulje til renovering	0,400	0,400	0,400	0,400
Struktur og kapacitetsudvikling			11,470	6,600	0,000	0,000
2	Struktur og kapacitetsudvikling	Renoveringspulje Skoler og Ungdomsskolen		8,370	3,500	0,000
3	Struktur og kapacitetsudvikling	Renoveringspulje dagtilbud		3,100	3,100	0,000
I alt			11,870	7,000	0,400	0,400

Børn- og Skoleudvalget

Område Legepladser

Ansvarlig fagchef: Per Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Legepladser pulje til reovering

Beskrivelse:

Puljen afsættes til den løbende reovering af legepladser ved skole og dagtilbud.

Vejledende basisbudget: 0,400 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,400	0,400	0,400	0,400
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,400	0,400	0,400	0,400
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Børn- og Skoleudvalget

Område Uddannelse

Ansvarlig fagchef: Per Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Renoveringspulje Skoler og Ungdomsskolen

Beskrivelse:

Følgende principper for tildeling er besluttet:

Opgraderinger, der generelt understøtter Folkeskolereformen - f.eks. understøtter elevernes længere skoledag, holddeling, motion og bevægelse.

Tidssvarende fagområder.

Muligheder for varierede læringsmuligheder f.eks. vekslen mellem teori og praksis.

Udeområder, som tilgodeser varierede læringsformer f.eks. vekslen mellem læring i ude- og inderum.

Der er fortsat renoveringsbehov på distrikts- og filialskoler, ligesom Ungdomsskolen ikke har været tilgodeset under den eksisterende pulje, hvorfor der ønskes en pulje afsat hertil.

Puljemidlerne blev på KB 25.11.2021 fordelt for 2022. Heraf blev der til Tønder Ungdomsskole afsat 5,232 mio. kr. til etablering af en værkstedsbygning. For at finansiere den samlede anlægsudgift til byggeriet blev det forlods godkendt, at afsætte og øremærke 4,418 mio. kr. af renoveringspuljen i 2023. Herefter udgør rest rådighedsbeløbet på renoveringspuljen 3,698 mio. kr. i 2023.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 30. juni 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter. Det betyder at renoveringspuljen i 2023 er reduceret med 3,5 mio. kr., som i stedet indarbejdes i budget 2024.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	8,370	3,500		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	8,370	3,500	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Børn- og Skoleudvalget

Område Dagtilbud

Ansvarlig fagchef: Per Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Struktur og kapacitetsudvikling

Renoveringspulje dagtilbud

Beskrivelse:

Der ønskes en pulje afsat til renovering på dagtilbudsområdet med henblik på opgradering af den eksisterende bygningsmasse og evt. nybygning i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Dagtilbudsområdet er lovgivningsmæssigt opprioriteret, men mangler tidssvarende bygninger som imødekommer alle børns behov.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	3,100	3,100		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,100	3,100	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2024 pl

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget		Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027
Nr.	Type	Forslag				
Basisanlæg ramme			6,500	6,500	6,500	6,500
Basisanlæg			6,500	6,500	6,500	6,500
1	Basisanlæg	Landsbypulje til understøttelse af LUP	0,500	0,500	0,500	0,500
2	Basisanlæg	Landsbyfornyelse 2024-2027	4,000	4,000	4,000	4,000
3	Basisanlæg	Bygningsfornyelse og skimmelsvamp	2,000	2,000	2,000	2,000
Strategisk udvikling			20,005	20,493	10,393	1,000
4	Strategisk udvikling	Udviklingsplan Rømø		1,012	1,000	1,000
5	Strategisk udvikling	Tønder Byfornyelsespulje 2024-2026		2,093	2,093	0,000
6	Strategisk udvikling	Udviklingsplan Toftlund		15,900	16,600	7,000
7	Strategisk udvikling	Byudviklingsplaner		1,000	0,800	0,300
I alt			26,505	26,993	16,893	7,500

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Landsbypulje til understøttelse af LUP

Beskrivelse:

Der blev i forbindelse med budget 2022 afsat en årlig pulje til økonomisk støtte af forskønnelse og udvikling i lokalområderne i kommunen.

Puljen har til hensigt at yde økonomisk støtte til ansøgning fra grupper eller lokalråd i hele Tønder Kommune, der ønsker at gennemføre et projekt, der giver udvikling eller forskønnelse i et af kommunens lokalområder.

Vejledende basisbudget: 0,500 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	0,500	0,500	0,500	0,500
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,500	0,500	0,500	0,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x) Neutral (sæt x) Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Landsbyfornyelse 2024-2027

Beskrivelse:

Der forventes løbende at ville være en pulje for landsbyfornyelse fremover, hvor der gives statsrefusion i forhold til den årlige udmelding fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Rammerne for puljen udmeldes typisk omkring marts til maj det følgende budgetår, hvor også tilskudsgraden fastsættes endeligt. Vi har tidligere år søgt puljen til landsbyfornyelse som normalt finansieres i omegnen med 60% af udgifterne fra statens side.

Dertil afsættes afledt drift, da en del af den nedrevne boligmasse, er boliger Tønder Kommune opkøber, og har dertilhørende drifts- og vedligeholdelsesudgifter på arealpleje efterfølgende, ligesom administration af puljen er udenfor det refusionsbelagte område.

Tønder Kommune har de senere år afsat netto 4 mio. kr. årligt som egenfinansiering af puljen.

Det forventes at skulle afsættes driftsmidler afledt af anlægspuljen. Estimeret til 0,300 mio. kr. årligt.

Vejledende basisbudget: **U 9,0 mio. kr.**
 I -5,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	9,000	9,000	9,000	9,000
Indtægter	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
Anlægsudgifter i alt	4,000	4,000	4,000	4,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,300	0,300	0,300	0,300

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N) CO₂-udledning:Forøget (sæt x) Neutral (sæt x) Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Basisanlæg

Bygningsfornyelse og skimmelsvamp

Beskrivelse:

Puljen til Bygningsfornyelse og skimmelsvamp vedr. ombygning og istandsættelse af boliger, istandsættelse af forsamlingshuse samt privat erhverv, der ombygges til udlejningsboliger. Reglerne findes i lov om byfornyelse og udvikling af byer. Formålet med reglerne er, at skabe velfungerende boliger og boligområder.

Da Tønder Kommune har en forholdsvis gammel bygningsmasse, men også i høj grad en bevaringsværdig bygningsmasse, er det vigtigt fortsat at rydde op i bygningerne og sørge for, at de bliver holdt i pæn stand. Det kan være delvis nedrivning og delvis renovering.

Der sendes endvidere et signal til udlejere af dårlige boliger om, at vi gør noget for at fjerne sundhedsfarlige boliger og der ønskes gode lejligheder for alle borgere i Tønder Kommune.

I sager med lejligheder med skimmelsvamp har kommunen en handlepligt og der er derfor behov for, at der fortsat afsættes midler til denne type sager. Derudover kan der ligeledes være udgifter til genhusning.

Vejledende basisbudget: 2,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	2,000	2,000	2,000	2,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,000	2,000	2,000	2,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Udviklingsplan Rømø

Der er udarbejdet en samlet udviklingsplan "Én fælles retning for Rømø 2025", som blev præsenteret i november 2018, og der er i 2019 arbejdet med udmøntningen af de nødvendige aktiviteter.

Der indgår fem strategier i udviklingsplanen, der skal styrke udviklingen af helårsturisme og dermed bidrage til udvikling af erhverv, bosætning og turisme på Rømø:

- Styrk identiteten
- Styrk naturoplevelsen
- Forskøn ankomsten
- Styrk bymiljøet
- Saml kræfterne

Til hver strategi er knyttet et antal konkrete indsats, som skal understøtte strategierne. I 2021 færdiggøres den strategiske indsats for Styrk identiteten og fokus vil fremefter være på strategierne Styrk naturoplevelsen, Forskøn ankomsten og Styrk bymiljøet. Herunder kan f.eks. prioriteres opfølgning på mulighedsstudiet for Lakolk, byudvikling i Kongsmark og Havneby, videreudvikling af natur- og erhvervsaktiviteter mv.

Økonomi:

Der afsættes i forbindelse med budgetforliget for 2022 yderligere 1 mio. kr. i årene 2022 og 2023.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 25. maj 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter.

Det betyder at 1,012 mio. kr. afsat på anlægsrammen i 2022 forskydes og er indarbejdet i overslagsår 2024.

For fortsat at søge udviklingen af Rømø i retningen fra Udviklingsplanen, vil der fortsat være indsats i overslagsårene som skal søges realiseret. Derfor ønskes fortsat afsat 1,000 mio. kr. i overslagsårene 2025-2027.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,012	1,000	1,000	1,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,012	1,000	1,000	1,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Tønder Byfornyelsespulje 2024-2026

Tilskud efter Byfornyelsesloven er ændret fra 2020, således at de statslige midler alene fremover i Landbyfornyelsespuljen kan anvendes i byer med under 4.000 indbyggere.

Det betyder, at den indsats som igennem årene har været i Tønder By omkring mere fokus på Bygningsforbedring samt tilbageføring og renovering af den unikke Bygningskulturarv ikke længere kan ske med tilskud fra Byfornyelsespuljen hvor staten er medfinansierende.

I den forbindelse er det tidligere politisk besluttet, at der afsættes en særlig pulje til fortsat at kunne give tilskud til sådanne arbejder i Tønder By, da det er en proces, som bidrager til positiv udvikling af Tønder By samt har stor betydning for incitamentet til øvrige investeringer i området.

Puljen vil som udgangspunkt kunne anvendes under Byfornyelseslovgivningens rammer, men med 100 % kommunal finansiering.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	2,093	2,093	2,093	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,093	2,093	2,093	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Keld I. Hansen

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Udviklingsplan Toftlund

Udviklingsplan for Toftlund blev påbegyndt i 2018. Den skal fungere som en langsigtet ramme for at igangsætte initiativer og projekter i Toftlund.

Som udgangspunkt skal udviklingsplanen indeholde elementer og afklaring vedr. Toftlund Hallerne, analyse af dagtilbudsområdet, byfornyelse, seniorboliger, samt erhvervsudvikling (rundkørslen ved Brundtlandcenteret) m.v.

Undervejs i arbejdet med planen inddrages borgerne i idéfase og dialogproces.

På grund af stigende priser i byggebranchen har Kommunalbestyrelsen på mødet, den 30. juni 2022 godkendt at udskyde planlagte, men ikke igangsatte anlægsprojekter, og at reducere eller nulstille puljer ét enkelt år på de områder, hvor der årligt er en tilbagevendende anlægspulje til konkrete projekter.

Det betyder at 15,9 mio. kr. afsat på anlægsrammen i 2022 forskydes og er indarbejdet i overslagsår 2024.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	15,900	16,600	7,000	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	15,900	16,600	7,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2024-2027

Strategisk udvikling

Byudviklingsplaner

I Tønder Kommune har vi god erfaring med at arbejde strategisk i udviklingen af byer og lokalområder. Med dette projekt styrkes den strategiske tilgang i centerbyerne.

- I Skærbæk by kan en udviklingsplan sætte fokus på transformation og byomdannelse samt byudvikling; ved at identificere byens potentialer, kan nogle områder transformeres, gentænkes og omdannes. Hertil er der behov for fokus på, hvorledes byen bør udvikle sig med ny bebyggelse. En udviklingsplan for Skærbæk kan desuden skabe synergi med Udviklingsplanen for Rømø 2025 - som trækker meget på samme hammel og samme potentiale til Skærbæk.

- En udviklingsplan for Løgumkloster vil kunne bygge videre på områdefornyelsesprojektet i byen samt BID forløbet. Ved at gøre dette kan der sættes et afgørende fokus på byens muligheder for byudvikling både ift.bebyggelsen og livet i byen.

- En udviklingsplan for Bredebro vil kunne bygge videre på hidtidige byudviklingsprojekter samt BID forløb. Ved at gøre dette kan der sættes et afgørende fokus på byens muligheder for byudvikling både ift.bebyggelsen og livet i byen. Styrkelsen af den strategiske tilgang til byudvikling skal baseres på involverende processer og lokale ressourcer. Der kan trækkes på erfaringer fra andet strategisk byudviklingsarbejde i kommunen, men der kan desuden skabes synergi ved at satse på de tre områder over de næste år.

Indsatsen vil bidrage til at udløse et stort potentiale for, i hele Tønder Kommune, at tiltrække borgere, gæster og erhverv i attraktive omgivelser på tværs af kommunen. Da dette ikke er de første nyere udviklingsplaner, som Tønder Kommune lægger op til, vil opdraget hertil også være at søge at trække parallel til alle de allerede udarbejdede planer - for at se hvorledes, der kan søges synergi imellem vore dejlige landsbyer og områdebyer til et fælles bedste i netværksdannelse. Så planerne vil også søge at understøtte et endnu tættere samspil imellem områderne, så kommunen samlet set bliver et endnu bedre sted at bo i, gæste eller arbejde i.

På baggrund af resultatet af de etablerede projekter i byerne, forventes der alt andet lige at være en årlig afledt drift efterfølgende. Efter gennemførelse af et konkret projekt, vil der i den forbindelse blive søgt om et budget til den afledte drift.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Udgifter	1,000	0,800	0,300	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,000	0,800	0,300	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,550	0,550	0,550	0,550

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)